

Ц И Л Е Н А :

За Црну Гору на годину 8 круна, на по године 4 круне.
 За Аустро-Угарску, Босну и Херцеговину на годину 12 круна, на по године 6 круна.
 За све остале земље годишње 20 франака у злату, на по године 10 франака у злату.
 Преплата се прима само у год. и полугодишњим роковима.
 Поједини број 20 хелера.

ГЛАС ЦРНОГОРЦА

ЛИСТ ЗА ПОЛИТИКУ И КЊИЖЕВНОСТ

Преплата се шаље поштом, само у непосредној администрацији „Гласа Црногорца“ на Цетиње, а коме је наручије, г. Петру Рамада новинару, К. Ц. агенту у Котор.

Дописи се шаљу Уредништву. Рукописи се не враћају.

За огласе плаћа се: за сваку рјеч или за број од пет цифара по 4 хелера за први пут, а за сваки даљи пут по 2 хелера.

Власник: Државна Штампарија

Издаје суботом

Главни уредник: Милош Живковић

СЛУЖБЕНИ ДИО.

ми

НИКОЛА I.

по милости Божијој

Књаз и Господар Црне Горе

На предлог нашег министра унутрашњих дјела постављамо:

за секретара I. класе управног одјељења министарства унутрашњих дјела Јанка Дрљевића, секретара II. класе Великог Суда.

Наш министар унутрашњих дјела нека изврши овај указ.

Цетиње, 25. јула 1906. г.

Никола с. р.

Министар унутрашњих дјела,

А. Гојнић с. р.

ми

НИКОЛА I.

по милости Божијој

Књаз и Господар Црне Горе

На предлог нашег министра унутрашњих дјела ријешили смо и рјешавамо:

да се Васу Мартиновићу, писару цетињске капетаније, уважи оставка, коју је на државну службу подnio.

Наш министар унутрашњих дјела нека изврши овај указ.

Цетиње, 21. јула 1906. г.

Никола с. р.

Министар унутрашњих дјела,

А. Гојнић с. р.

НЕСЛУЖБЕНИ ДИО.

ДВОРСКЕ И ДИПЛОМАТСКЕ ВИЈЕСТИ.

— Њихова Краљевска Височанства Књаз Господар и Књагиња Милена са Њиховим Височанствима Књагињама Ксенијом и Вјером пошли су у уторак по подне на боравак у Свој љетњиковицац на Ловћену.

— Његово Краљ. Височанство Књаз Господар славио је јуче на неколико часова с Ловћена, па се пред вече опет вратио на Ловћен са Његовим Височанством Књазом Мирком.

— У уторак у вече Његово Краљ. Височанство Књаз Нашљедник дао је на Болведеру у част господе чланова дипломатског кора вечеру, на којој су присуствовала Њихова Краљ. Височанства Књаз Нашљедник и Књагиња Милица.

— Њено Височанство Књагиња Наталија приспјела је са Својим оцем пуковником г. Константинковићем на лијечење у Карлсбад, а Његово Височанство Књаз Петар приспјео је у Хајделберг ради продужења својих наука.

— У недељу по подне извршено је у руском посланству на свечан начин крштење сина царско-руског посланика г. П. Максимова. На крштењу су кумовали Његово Краљ. Височанство Књаз Нашљедник и Њено Царско Височанство Велика Књагиња Милица, коју је заступала начелница Института Царице Марије на Цетињу, г. ђица Софија Петровна Мертваго. Свечени црквени обред извршио је Његово Високопросвештенство Митрополит Господин Митрофан са протођаконом г. Радичевићем а у присуству Њ. В. Књаза Мирка, господе чланова дипломатског кора и наших многих великодостојника и многих других позваних одличних гостију. Послије свечаног чина домаћин је приредио за госте вакуску, и том приликом је

Његово Краљ. Височанство Књаз Нашљедник наздравио Његовом Им. Величанству Цару Николи II и Његовом Дому, Господину Посланнику Максиму и Својем и Њ. Ц. В. Велике Књагиње Милице кумчету, к је је на крштењу добило име Андрија. Господин Посланник Максим наздравио је Његовом Краљ. Височанству Књазу Господару узвишеним кумовима Његовом Краљ. Височанству Књазу Господару и Њ. Ц. В. Великој Књагињи Милици, и гостима. Војна музика пропратила је здравице свирањем руске и црногорске химне. Њихова Краљ. Височанства Књаз Господар и Књагиња са Њ. Њ. В. В. Књагињама Ксенијом и Вјером долазили су у посланство и честитали крштење.

— Г. Потапов царско-руски војни агент на Цетињу, отпутовао је са цијелом својом породицом у Улцињ ради упогребне морских бања.

— Г. Лобачев, царско-руски консул у Скадру, боравио је на Цетињу два три дана, па се вратио на своју дужност у Скадар.

— Гђа Стајн, супруга секретара царско-руског посланства, отпутовала је у иностранство.

Тајанствени догађаји у Перзији.

Перзијско свештенство тражи увођење реформа у Перзији. Тражење бива праћено и пријетњама. Кад је један од наставника богословског факултета у Техерану ради дрске критике садашњег режима био приговорен, његови ђаци насилно су га 11. ов. мјес избили из затвора, којом је приликом један ученик убијен од војника. Свештенство се последије овога скупило у једној цамији, док је војска посјела варош и почела крстарили по њеним улицама. Дан доцније, кад су многи ђаци истјерани из школе а наставница уклоњени са службе, букнули су немири, у којима су погинули двавадесет ђака и два војника. Свештенство је још једнако било у цамији опкољено од војске. Кад су присталице свештенства из трговачких и занатлијских редова грађанства хтјели да приреде демонстративан опход по вароши, војска их је у томе спријечила. 19. ов. мјес опет је било сукоба између војске и народа. Народ је са кровова једне велике мошје бацао на војнике камење и пријепове, те је много њих убио. Само једна вијест, да је при немирима у Техерану погинуло неколико свештеника, кадра је била да потресе и узнемири оближње веће вароши Казвин и Куму.

Влади и војсци шаха персијског на пошлетку је пошло за руком, да угуше неред и да 22. ов. мјес укину ратно стање, које је било проглашено за Техеран и околину. Је дан дио свештенства вратио се у Ахему, освештени дио техеранског предграђа, један дио упутио се на хаџилук у свети град Кербелу недалеко од Багдада, док су се остали бјегунци, њих 858, склонили у енглеско посланство у Техерану. Број ових бјегунаца бива све већи. Шах је наредио својој браћи да посредују између владе и „народа“ (енглеских агената). Шах је и иначе од подужег времена врло слаб, што му ипак није сметало да присуству

је отварању њемачке школе у Техерану

Руски листови овако описују тајанствене догађаје у Перзији: Зашто су се перзијски бунтовници склонили у енглеско а не у руско посланство? Кад год се догоди, да се непослушни поданици персијског шаха склоне у енглеско посланство, тада је увијек у Перзији стање „до крајности обављено“. Не раде ли можда персијски „борци за слободу“ ви нечије друге интересе, а не за интересе Перзије? 20. ов. мјес. рекао је у енглеском парламенту државни секретар за Индију, Џон Морли, да енглеска нема више разлога да се брине за династијске и освајачке интересе у Европи. Њена политика од сад треба да се брине само за Азију. Енглеска треба што више да појачава своју војску у Мисру, да се преко устаника арапских што више приближи на својим бродовима то великих и плодноносних ријека Еуфрата и Тигриса и багдадског вилајета.

На тај начин, објашњавају руски листови, у Перзији се све више спрема земљиште за енглеску. Перзијанцима се отварају очи, да им је енглеска највећи пријатељ. У ствари у томе губе највише Перзијанци и Русија. Перзијанци своју слободу, Русија коначно валаз на море, пошто ће се енглеви учврстити на Арапском Заливу и спријечити руској трговини силаз на југ. То је, последије затварање Дарданела и губитка Порт-Артура, био једини могући пролаз Русије на јужна мора. Сад ће, међу тим, Русија изгубити и тај пролаз, ако буде мирно гледала како се други користе њеним домаћим педаљама.

Политичке вијести

Руски војници. Свјетске непријатељске новине које су последињих дана биле пуно којекаквих прича о револуцији у Русији, о пламену, у коме се тобож налази цио двор царев у Петрограду, о страшној побуни у Кронштату, одакле су побуњеници наперили топове на Петерхоф да га заједно са царском породицом сравае са земљом, и о крајњој десорганизацији руске војске и пропасти оних врлина у руској војника, помоћу којих је ваставу Русије развио од Балкана до Владивостока, од Архангелска до Техерана. Највише су се те новине заустављале на руском војнику, причајући како он више неће да зна за војску, цара, Русију и како у њега нема више ни трукне вјерности.

Међутим сад се све то показало као неистина или само као пушта жеља, да буде све овако, како се прича. Нити је у Русији букнула револуција, нити је царев двор у пламену, нити су „побуњеници“ из Кронштата топовима разурнили Петерхоф, нити је руски војник постао невјеран. Напротив, он је исто овако вјеран, какав је био на Шпици и другим мјестима, гдје је требало засвједочити вјерности за цара и домовину. Мале изузетке, који се састоје у побунама, дјелу руских непријатеља, не треба узимати у обзир. Кад је ту скоро био велики случајни пожар у близини капеле у Зим-

ској Палати царевој у Петрограду, пред једним вратима био је на стражи један војник. Све је одјељење било у пламену, дизао се са свију страву густи дим, и војник је био увјерен, да му је смрт бливо. Он је, као војник знао, да не смије напустити своје мјесто, док га други војник не одмијени. У капелу дворску били су већ дошли и свештеници да спасу свете ствари од вриједности. Кад је војник видео свештенике, клече и замоли их, да га благослове, јер је дошао крај његовог живота. Свештеници му савјетоваху да бјежи јер у таквим приликама падају строги прописи војне дужности, али руски војник не хтјео послушати. Један га свештеник за тијем благослови, и кад је сипао доље, све је исприповједио официрима командантима. Како је владала велика вабуна, ови заборавете војника, и он изгоре вршећи своју дужност до последињег часа. Послије пожара нађене су његове кости, пушка и сабља.

Такав је руски војник! Таква је његова вјерност дужности:

Маневри француске флоте. У Средоземном Мору били су велики маневри француске ратне флоте Између Тулона и Марсеља био је по свршетку маневара рови. Адмирал Фурније последије ревија изговорио је говор, у коме је нагласио, да су маневри очигледно показали, да Француска у свој флоту може да положи пуно поуздање и да су француска пристаништа потпуно обезбјеђена. Флота је тако добра, да Француској даје пуно јемство, да с мора може сузбити сваку навалу ма каква била и ма с које стране била. Том приликом је адмирал предочио велику важност подводних и торпедских бродова, који могу да одбију навалу великих ратних лађа. Француски листови са задовољством биљеже успјехе своје флоте на овогодишњим маневрима и веле, да је јака и добра флота узданица Француско.

Нова хрватска влада. Питање о наменовању нове хрватске владе с успјехом је свршено. Сагласно резултату последињих избора у Хрватској и расположењу јавног мишљења, које је на изборима оборило пријашњи режим, ријешено је и питање о наменовању нових одјељних предстојника. То је први пут у Хрватској да се влада наизменује у споразуму са саборском већином. Листови новог курса у Хрватској мисле, да ће у њиховој отаџбини ствари кренути на боље и да ће се више водити рачуна о интересима народа и земље Има и таквих листова, који интригирају противу новог курса и његових носилаца. То су органи метафорозираних присталица старог режима, који гледају пошто по то, да се Хрватска поново скрене са народне политике и да извлачи терете за своје непријатеље.

Открића о неоствареном тројном савезу. Открића једног старог неизвојеног француског министра о неоствареном тројном савезу, који је прије данашњег тројног савеза између Италије, Аустрије и Њемачке требао да буде закључен, учинила су сензацију у штампаном тројном савезу. Многе појединости из тога открића признаје чак и полуслужбена штампа у Бечу, Берлину и Риму, као истините. Речена открића састоје се

у овоме: Кад је Пруска 1866. потукла Аустрију, уплашили су се у Француској и Италији, те почете помишљати на заклачење савеза између Француске, Италије и Аустрије. Виктор Емануил и Фрањо Јосиф I водили су у томе смислу преговоре као владоци, који су се тада највише бојали младе побједоносне и бујне Пруске. Наполеон III још није био толико заинтересован, јер је у неколико уживао што је Пруска потукла Аустрију и што је развојем своје моћи заплашила Виктора Емануила, који је по Неполеовом мишљењу био веома грабљив хтјевши што више земаља присвојити па и француску посаду истјерати из Рима. Ипак, Наполеон III је попустио, јер је увидио, да би такав савез био веома корисан, па је био обећао, да ће за њега надобити и Краљицу Викторију, те би онда саввао конгрес европских владара, који би судили Европи. Али, савезници су требали један другоме да учине мило за драго, требали су да се обавезу један према другоме. Италија је према пројекту тога савеза требала, у случају напада на Француску или Аустрију, омима да притекне у помоћ са 200 000 војника, а Француска и Аустрија са цијелом својом војском. Ратни трошкови били би послје узајамно накнађе ни у ту сврху Италија је требало до добије од Аустрије Тирол или бар Тријент, а Аустрија Шлезију. Кад је цару Фрањо Јосифу то речено, он је јетко примијетио: А зар баш ја увијек да дајем! Наполеон III. требао је да пристаје да се француска војска повуче из Рима, на што он није пристао. Јом тек су се водили преговори за заклучење тога савеза, неким случајем — прича даље помечути француски министар — дозна за то Русија, и она припријети, да ће, ако се тај савез заклучи, смјеста заклучити савез са Руском. Годину дана доцније Француска је пострадала на Седану, Немачка се ујединила, а мало доцније Немачка је Русији за ту доброту изјавила на берлинском конгресу дубоку благодарност!

Горки и Американци. Позвано је, колику је у своје вријеме у Европи подигла прапину јеврејска штампа у корист Максима Горког, „мученика за слободу руског народа“, кад је приликом ланских немира у Петрограду био затворен као изазивач мирног руског народа на буну. Од прољетос Горки се налази у Америци, у земљи слободе. Па и у тој земљи слободе он није задовољан, јер Сједињене Државе, и ако су република, ипак не замишљају слободу као нихилисте. У Америци су Гор-

кога најприје почели нападати у новинама, што је своју интимну пријатељицу, некаку Андрејеву, с којом је био допутовао из Русије, представио свуда као своју закониту жену, што није истина. Послије је Горки у једном њу-јоршком листу написао чланак, у коме грди Американце и најдрљим бојама описује живот у Њу Јорку, представљајући на крају чланка, да у Америци нема слободе. На тај чланак у америчкој штампи подигла се бура негодовања. У „Њу Јорк Хералду“ одговара Горкоме неки угледни амерички политичар овако: Горкијев чланак није ништа друго но проста измишљотина болесног револуционарског мозга, чланак плаћен и дјело отровног пера, које мрзи најидеалнију форму владавине, засновану на начелима правде, не нихилистичке слободе, која проповиједа слободу слободног убијања Писаца, који одговара Горкоме, вели да у Њу Јорку живи 55 година, али да никад није примијетио у њему призор, које описује у својем чланку Горка, представник крволочних идеја, јер да је он на поуздано надахнут идејама својих умно оболелих другова. Наша велика република неће се обавирати на халуцинације нихилиста. Кад он не може да нађе слободу у републиканској Америци, неће је наћи ни међу црцима Средње Африке, гдје је одиста све слободно.

Књижевност, умјетност и просвјета

(Конгрес југословенских књижевника и новинара у Софији) 22 августа ов. год у Софији ће бити конгрес југословенских књижевника и новинара. Бугарски књижевници и новинари упутили су позив за конгрес свима својим друговима на Словенском Југу. Конгрес ће трајати три дана у Софији, и на њему ће се поред осталог расправљати правила за оснивање заједничког удружења југословенских књижевника и новинара. Посјетици конгреса имаће бесплатну ноћну на српским и бугарским државним железницама.

„Требник за царинске ислове“). Под тим насловом изашла је нова књига Аце Милоновића у Београду с овом садржином:

Општи диво (стр. 1—98). I Држава — II Устав — Уставност — Законик Законодавство — IV Државна служба — V Власт: законодавна, државни савет, главна контрола; судска, извршна; окружна: државне и самоуправне; општине; царинске власти: Министар, царинска управа, царински савет, царинарице, финансијска стража) санитетска за народно и сточно здравље. — VI Новал — VII Мјере — VIII Трговина — IX Сабраћај — X Статистика — XI Рокви — XII Кривиче и казне — XIII Жалбе — XIV Наредбе, расписи, одлуке, рјешења — XV Повластице — Повластичари. Закон о потпомагању домаће радиности, полъпривно друштво: кланична предузећа; сточ-

ни тргови; дрвени крет; земљорадничке и занатласке задруге; грађење и експлоатација железница; Извозна Банка; Рибарска Бања. —

Дво први (стр. 99—142) I Финансијско газдовање — II Буџет — III Таксе државне. (Закон о таксама, закон о контролисању чистоће злата и сребра, споредне таксе). — Таксе општине. (Закон о мјерни, акцие, касапска аренда, темис, обаларина) — IV Пореза — Обртан порез — V пореза на потрошњу: монополи: дувана, соли, нови (жигине, петролеум, цигар папир, алкохол), динамита, државне штампарије, трпшарине: државна и општине. —

Дво други (стр. 143—207) I Роба — II Прести, фии и најфичији материјали — III Царине — IV Царинске тарифе — V Закон о општој царинској тарифи.

Дво трећи (стр. 208—345) Царински закон од 23. јануара 1899. са измјенама и допунама од 25. фебруара 1904. Додатак (стр. 346—354).

Књига садржи 25 табака мале осмине гармонд и петит слва на франц и сатиријаној артији повезана у тврдим корицама сретна и за — цип!

Продајна јој цијена пет динара. Може се само добити у трговини: Маричића и Јанковића Кнез Михаилова улица — Београд.

(Новинарско коло). Перо А. Ђурђевић, новинар и поседник у Београду, есијвао је текст за новинарско коло, које је посветио српским новинарима. Текст је компоновао за гласовир Фрањо Покерни, капелник Краљ. Срп. Нар. Позоришта.

(„У часописима одмора“). Признати српски приповиједач, млади Херцеговац, Светозар Ђоровић, скупио је неколико својих најбољих најновијих приповиједака и цртица у цјелину, коју је у засебној књизи издао издавачка књижарница Пахера и Кирића у Мостару. Ко узима у лепоти чистог језика, у љубичитој причања и цртања живота у Херцеговини, пре поручује му се да набави ову лепоу књигу Ђурђевићу, којој је цијена 2 50 кр.

Члановима Црногорског Учитељског Удружења). Већ је неколико година, како је покренуто питање о побољшању нашег стања. Помјена учитељског удружења и наше Црногорског Учитељског Удружења на својим скупштинама, као и поједи ни учитељи путем штампе, чинили су тражење побољшања истог. Доказивање су тражење побољшања запосељања просвјетних радника и њихова слаба, и по упоређењу са осталим чиновничким, неправилна награда. Осим овог Управа Цр. Учитељског Удружења једнако се заузимама кол позватих чинилаца и енергично захтијевала, да се једном ово хитно питање скине с дневног реда. У својој молби од 20. авг. прошле године, упућеној Државном Савету, управа је изложила своје на разлозима засновани захтјеви и доказала рђаве и штетне последице овако дешав материјалног учитељског стања.

Пошто на пету молбу није брзо добијен одговор, није се побољша учитељско стање, то је Управа 21. јануара ов. године поновила молбу заслужнику нашег министра просвјете, г. Дожићу Када је учитељство дознало, да није веовјен законски пројект Министарства Просвјете, као привремен закон, до сазива идуће Народне Скупштине, онда се је осјетила крајње незадовољство међу учитељством. Управа Удружења, чим је ово осјетила, одмах је молби Ђ. Кр. Височанство Господара,

да се смијлује као привремен закон одобрити сређени законски пројект Министарства Просвјете. Ђ. Кр. Височанство Господар благоволио је одговорити преко Свог ађутанта, да је нареди Влади, да се идућој Скупштини поднесе закон о учитељским платама на ријешење. Одмах иза овог Управа добија одговор Министарства Просвјете на поменуту молбу од 21. јан. ов. године, у ком се каже, како се при претресу овог годишњег буџета увидјело, да су учитељске плате несоразмјерне и одвећ мале према врло скупим животним намирницама и друштвеним потребама и да је Министарски Савет ријешено, да се првој Народној Скупштини поднесе закон о побољшању учитељских плата.

За овим је Управа својим актом од 9. феб. ов. године, број 53. извјестила осам помјесних учитељских удружења о свему овом и позвала их на стрпљење до сазива прве Народне Скупштине и позвала их на равносто службовање: „са вољом и преданошћу, како наш позив изискује, како смо до сада служили интересима Узвишеног Пријестола и миле домовине“. Такође препоручено је, да се ни један учитељ не усуди дати оставку и да се сазову скупови помјесних удружења, да им се све ово саопшти; удружења да извјесте Управу Црногор. Учитељ. Удружење о ступању њихових чланова у исто — Црногор. Учитељ. Удружење; као и о осталом, како би ствар наших удружења пошла путем, какав наш позив изискује. Управа је нашла на врло слаб одзив помјесних удружења. Осим тога поједини другови тражили су и траже, да Управа учини сазив учитељске скупштине говорећи, како им никакви рад Управе није познат. Такође и преко јавности Управе је неколико пута неоправдано нападана, како она не показује никаквог знака живота.

На основу свега реченог потписатом дужност надаже, да у име Управе Црногорског Учитељског Удружења изнесе пред нас овај кртки извод свога рада односно побољшања нашег материјалног стања.

Због овакве необавјештености појединих и слабе везе и одзива помјесних удружења потписатом је и прошле године био онемогућен сазив скупштине, која се је имала одржати на Цетињу.

Дакле, кад је Ђ. Кр. Височанство Господар увидјело истребу и нареди Влади, да се наш закон, као хитан, поднесе првој Народној Скупштини, кад Министарски Савет увиђа, да су наше плате несоразмјерне и одвећ мале, кад народ већ правилно схвата важност школе и пошто смо већ толико чекали и дошли на дневни ред, — онда смо дужни још ишчекати, да народ пошто свг Представништва сам, без утицаја каквих наших скупштинских одлука, рекне своју и дадне суд о носиоцима народне просвјете.

У времену пак до тада дужни смо организоваати и правилно уредити наша помјесна нахијска или обласна, или и нахијска и обласна учитељска удружења и на њиховим скуповима и путем јавности претрести многа и многа непотпуна и неправилно сређена наша школска питања. За овим би морало доћи уређење нашег Црногор. Учитељ. Удружења на идућој редовној или каквој вавредној учитељској скупштини, а такође и покретање стручног листа.

Ако ли пак надавати за нужно одржати учитељску скупштину у мјесецу августу ов. године потребно је одмах обновити помјесна удружења и одржати

ЛИСТАК.

ВОЋЕ КАО ХРАНА

од
Д-ра Доб. Гер. Поповића

Много погрешних појмова и укоријењених заблуда владају код масе нашега народа у свима животним питањима, а највише гдје се тиче његовог здравља. У томе је све погрешно и обрнуто схваћено. Зато наш свијет страда и пропада од таквих заблуда. Истина је, да он то увијка на сваком случају. Али опет се подаје старој, опасној заблуди, те тако понова и непрекидно страда. Дакле, све његове радње и уређења проткане су масом заблуда. Он се од њих тешко отресе, јер се уживио у њима. Шта више, он прима са стране све оно што је по здравље штетно, а добро врло ријетко кад.

Маса таквих заблуда влада, поред осталог, и у његовом најважнијем, животном питању — у његовој исхрани. Јер, он не удешава своју храну према добу године, према добу старости, према стању здравља, према раду, према саврљивости и хранљивости, па ни према својим економним и материјалним приликама.

Наш свијет удешава своју храну према разним завјетинама, славима, постима и многим другим, неослованим захтјевима. Он се ни најмање не обрине, да ли ће му то шкодити или не. Па и о својим еко-

номним приликама ма да се за то увијек заклања, има погрешно схватање, што се тиче његове исхране.

Посматрајмо само ово: Код нас се производи много разноликог воћа. Токо у 1902 год. имали смо, сем шљива, 53 525 900 кгр. раз. воћа. Од тога воћа потрошено је код нас само половина а остало је извезено.

Из овога видимо: да се код нас воће ни то гаји, ма да то ни из близа не одговара главним захтјевима воћарства. Поред свега тога, већ се не употребљава у оној количини и на онај начин, како би здрављу користило.

Свему томе узрок је незнање и необавјештеност о великој и неопцењивој користи воћа са здравственог гледишта — као храна и са економне стране.

Код нас се воће ни из далека не искористи као потребна храна. Напротив, воће се сматра као нешто, што је савсем излишно и непотребно. Воће се највише даје дјеци; али не за то, што се зна, да им је оно преко потребно за растање њиховог тијела, већ као послатица: да се забаве и залажу. Болесницима се даје доста воћа јер се боје да воду дају. А сиротиња употребљава воће по неки пут, као искључиву храну са свима, већим и мањим коштицама, вршима и сетаљкама; те таме, мјесто хране, занесе себи још већу штету.

Дакле воће се не даје као храна; не узима се у ономе облику (зрело и без коштица), који не шкоди здрављу, не употребљава се у оно вријеме и у оној количини, како би тијелу користило.

Из тога излази: да се и при употреби воћа као хране управља маса према својим већ стеченим заблудима и незнању, не трудити се, да се од тога отресе.

У сваком воћу има мање или више хранљивих дијелова. Ти хранљиви дијелови налазе се у месо и соку воћа.

Месо (у јабука, крушка, кајејије) и сок (у грљжу, рибизла) воћа поглавито се састоји из воде. Од хранљивих дијелова има највише шећера, затим соли, а најмање беланчевине.

Шећера има највише у грљжу (80%), затим у јабуци, трешњи, крушки, шљиви а најмање у јагоди.

Највише има шећера у зредом воћу. У незредом воћу има и много мање шећера и много више опорних киселина. Отуда долази већа сласт и пријатнији укус зредог воћа.

Ако се воће убере позу зелено, и остави да угњеди оно мало избуји од опорних киселина, али шећера има много мање него у д. бро зредом воћу. Ушљед тога, то воће нема оноу хранљиву вриједност није укусу као зредо и ће.

Количина беланчевине у воћу врло је незначатна, да о њој не треба ни водити рачуна.

Масти има само у орасима и то у већој количини (60%). У орасима има доста и беланчевине, — колику у грљжу има шећера.

У воћу има, као што рекосмо, и разне врсте соли. Све те соли знатно утичу на развоје тијела а нарочито код дјеца. Зато ми често и виђамо како дјеца жудно узимају свако воће.

Од потребних соли највише имају јагоде, затим јабуке, крушке, грљже, шљиве, а најмање трешње.

Гвођђа највише има у јагоди, затим у шљиви, а у осталом у њу врло мало.

Сем тих хранљивих дијелова има у воћу и извесних киселина. Те киселине не хране. Али, оне својим пријатним укусом освјетљавају и надражују желудац и гасе жеђ. Те киселине утичу, да узимамо воће радо и у великој количини.

Количина киселине у поједном воћу прикрива се количином шећера, од чега и зависи, да је једно воће слађе него друго.

Највише има киселине а најмање шећера у јагоди, (зато се јагоде посиљују шећером) затим у шљиви, трешњи, грљжу, јабуки, а најмање у крушки.

Од сувог — исушеног воћа највише има хранљивих дијелова у грљжу, затим у шљиви, крушки и јабуки.

Битан и диње имају врло мало хранљивих дијелова. Они се највише састоје из воде (92%). Шећера има мало, скоро најмање од свег поменутог воћа.

Кора од воћа не само што не садржи никакве хранљиве дијелове, већ садржи такве дијелове, које желудац не може да ствари. Ти дијелови пролазе кроз желудац и прјева као што су и уетп. Зато је без икакве користи јести кору — кожурицу — спну од воћа. Заста њом се желудац напуни; али, ушљед несорљивости и обиди.

Најтању кору има крушка, а најдебљу јабука.

скупове. Са скупова потребно је извјештај Управу Црногор. Учитељ. Удружења: 1) Који ће поименице учитељи доћи на скупштину? 2) Кад и где желите одржати скупштину и 3) Какав рад имате ванјети пред скупштину? Само у том случају могући би био сазив скупштине.

Андријевица, 10. јула, 1906.
Председник Црногор. Учит. Удружења
Вук Масловарић.

(Штросмајер и Штадлер) Недавно је архиепископ сарајевски Штадлер славио двадесетпетогодишњицу своје владицанске службе. У Сарајеву и у Босни представници његове цркве прославили су тај јубилеј на најсвечанији начин. Готово сви хрватски листови доносили су том приликом чланке посвећене тој свечаности. Један хрватски лист, који се и иначе одваја својим слободомљем, одвојио се био и уписању поводом Штадлеровог јубилеја. Он је отприлике овако писао: хрватски народ данас скулпа прилоге за подизање споменика својој одисти великом бискупу Штросмајеру. Пронија је хтјела, да му управо у тим данима дјеце прослављање јубилеја архиепископа Штадлера. Учтивост је захтјевала, да се према овоме због неколико заслуга, које му се не могу порећи, покаже пажња. Нехотично се намеће упоређење између једног и другог, кад већ неки хоће да ставе по заслугама једног уз другог. Кад неки хоће то упоређење да изведу, онда га треба учинити критички и објективно.

Штросмајер је у својим намјерама и дјелима био објективан и идеалан; Штадлер тенденциозан. Штросмајер је чинио добра дјела свима народу и пркви ради народа и цркве; Штадлер ради агитације. Први је идеалиста, који добро дјело врши зато што је сам био добар и узвишен; други је практични пропагандиста, који добро дјело врши зато, што ће помоћу њега првје доћи до успјеха, а не зато, што би оно потицало само из његове узвишености. Овај други, кад би му се укључила прилика да га вршење дјела неће довести до жељеног циља, не би се устручавало много и од употребе недопуштеног дјела. Штросмајер је био и Словенин и Хрват; Штадлер је само Хрват. Штросмајер је био зато Хрват што је био Словенин; Штадлер лако може да буде и Нехрват зато, што по сећању није Словенин. Штросмајера је велика словенска мисао, која обухвата и хрватску мисао, водила духом на етнографску изложбу у Москву; Штадлера свака мисао вуче само у Рим, јер је његово Хрватство, као средство, шири појам од Словенства. С тога је Штросмајер велик човјек, који је прносио своје народу жртве ради њега, не само ради вере, а Штадлеру је народ средство, да би што лакше остварио његове идеале. Њих двоје се не могу упоређивати ни по дјелима, ни по духу. Штросмајерово је срце велико човјечанско и словенско срце; Штадлерово је срце необуздано пропагандиста, који без устезања руши све што му се ставља на пут. Штросмајер је величаним умом и племенитошћу срца привлачно; Штадлер као фурија трчи за сваки Штросмајер је са службене стране био корен због свога словенског филтара; Штадлер само због ревности инквизицторске, која је службеној страни стварала непријатност.

Домаће вијести

(Одликотани.) Његово Краљ. Височанство Књаз Господар благоволио је одликовати златном медаљом за ревност санитетског капетана д-ра Новуца Квачевића, ивицарског капетана Јока Јовановића и поруч. Крста Павићевића. Сребрном медаљом „За ревност“ одликовани су подофицири стојеће војске: Милош Вуисић, Петар Милаговић, Војин Церовић, Марко Булавић, Михаило Муроша, Благога Јајовић, Радоган Шарановић, Радоша Петровић, Богои Вучевић, Саво Челебић, Перо Вуковић, Марко Јованић, Стеган Булатовић и Радуле Ђуровић.

Ито тако, кштине, сјеме и зрна било од јабуке или грожђа не само да не дају никакве хране, већ проузрокују запаљене желуца и пријева. Ти дјелови воћа најлакше западну у слијено пријево и у (превуљак), и ту произведу често смртносно запаљене.

Као што смо вијели, воће има у себи доста хранљивих дјелова. Али ипак, не може се употребити као једина храна, јер би била потребна огромна количина, — преко 23 кгр дневно, — која се у неком случају не би могла сварити.

Али, воће може и треба да буде као додаток послје сваке хране. Јер, не само да воће храни, већ својим киселинама надражује желудец, изазива лучење желудачног сока, а потпomaже и варењу. У исто вријеме, својом доста великом количином воде и киселине гаси жеђ и замињује свакако пиће.

Доказано је, да узимање веће количине воде за пријеме или одмах по јелу спречава варење. А и то се употребом воћа отклања.

А жеља за алкохолним пићем свела би се на нулу, само, кад би се воће редовно послје једе узимало.

Дјество алкохола, који се узима да би се само надражио желудец, а које трује цијело тијело, замијениле би киселине у воћу, која не само да не шточе, већ потпomaжу варење.

Сем тога, воће је преко потребна храна за дјецу, јер садржи у себе извјесне соли, које су неопходно потребне за растање и очвршћавање њихових костију.

тетског капетана д-ра Новуца Квачевића, ивицарског капетана Јока Јовановића и поруч. Крста Павићевића. Сребрном медаљом „За ревност“ одликовани су подофицири стојеће војске: Милош Вуисић, Петар Милаговић, Војин Церовић, Марко Булавић, Михаило Муроша, Благога Јајовић, Радоган Шарановић, Радоша Петровић, Богои Вучевић, Саво Челебић, Перо Вуковић, Марко Јованић, Стеган Булатовић и Радуле Ђуровић.

(Забаву у корист сиромашне дјеце) Под високом покровитељством Њеног Кр. Височанства Књагиње Престолонаследнице Милице уочи рођен дана Господаревог биће у Зетском Дому велика и сјајна забаву у корист сиромашне и болесне дјеце. За забаву се чине велике припреме. Том приликом биће и велика лутрија са 1200 билета. Уклопају се госпође са Цетиња и из унутрашњости да својим прилозима омогуће држање ове лутрије у добротворне цијељи. Прилоге могу слати на адресу Н. Кр. В. Књагиње Милице.

(Умрла) На Цетињу је код свога оца г. Миша Поповића преминула у четвртак у зору његова кћерка Десанка Марковић, учитељица у Подгорици, супруга г. Станка Марковића, бив. учитеља. Онај тешки губитак, који је у кратком времену други у овој години, побудио је искрено учешће и жаљење од стране многобројних пријатеља дома г. Поповића.

Нека би Свемогући дао утјеху родитељима и свој родбини, а души покојнице мира и покоја.

(Срби, не селите се!). Загребачки „Привредник“ даје овај поучан и племенит савет:

1. Истина је, да се баш у најкршевијим и најсиромашнијим српским крајевима Херцеговине, Приморја, Горње Крајине, дакле, у крајевима, гдје се најтеже живи, многи народ напустио. А како нема више ни оних великих љутих европских ратова, који су особито наше Границаре проређивали, да су преостали макар некако живјети могли, то је дошло вријеме, да народ баш из тих крајева мора веке друге одушке да тражи. Мора од куће, мора у свијет, мора да бјежи, да се ма куда сели.

Неук, неупућен, а физично и душевно јак и сивај, иде, чим долазе, на све стране свијета, на најтеже и најопасније послове, на које, осим јадних Талијана, нико други више неће.

2. Истина је даље — порећи се не да — да и у те наше најсиромашније крајеве (а о осталим богатим и Бом блага господњим српским крајевима и да не говоримо) долазе непримјетно и непрекидно, све више од некуд из свијета неки странци мајстори и шпекуланти, бајати стручњаци. Они живе међу нашим сиротињом лијепом, теку имања, а на нама још и неки душмандук изгоне.

3. Ми бјежимо и селимо, дакле из рођеног свог краја, а туђинцима уступамо и дајемо мјеста и хлеба!

Кад се већ бјежи и сели, не би ли дакле боље било, да се наша добра дјеца, од сад још више него досад у младости у свијет крећу? Да они уче и изучавају те свакојаке добре и корисне послове и потребне ствари, па да се последице — мјесто странца — они кући враћају, и да они међу нама раде, теку и свој крај и народ просвјешћују? А они, коју већ у свијету остати морају, нека се зарана за бољи посао спреме, па нека се они натјечу са туђинцима из бијела свијета.

Узето воће, без коре и зрна, потпуно се свари у желуцу и пријевима.

Кад неких лица воће производи слаб пролив ушљед надражаја пријева. Зато је код нас и усбицајено, да се дају шљиве против аатвора.

Има ипак највјесна липа, која не могу да поднесе киселине од појединог воћа јер им пронаводе јак надражај у желуцу а тиме и неко неугодно, шта више болесно стање.

Воће треба јести, кад је са свим зрело; незрело воће не само да нема пријатан укус, већ је и шкољиво.

Гњало и труло воће нездраво је. Оно производи болесне желуца и пријева.

Воће се брзо свари. Боље и брже се свари кувано воће.

Суво воће даје мало више хране него свјеже; јер сушењем и кувањем оно изгуби велику количину воде.

Пекме од разног воћа, а нарочито од шљива, добра је и лака храна.

Воће кувано у шећерној води — слатко, може да се узме у малој количини. А у већој количини проузрокује болесне раваних дјелова за варење.

Сок од зрелог воћа (од малине, лимуне) може да се употребити са водом у малој количини за гамање жеђи. У већој количини шкољиво је.

Вина прављена од крушака, јабука и др исто су тако шкољива као и од грожђа. И у њима има, поред велике количине киселина, и доста (5%) алкохола.

Воће треба јести по јелу а не на празан стомак.

А гдје старосједиоци Срби по питомим српским крајевима не осјећају још довољно нужде и потребе, или немају можда још увијек ни довољно прегалаштва ни отпорне снаге, зар није боље, да у те крајеве одлази онај природни сувшак српске радне снаге из српских пренасељених крајева, откуд се данас у Америку, Африку и другам бјежати мора и бјежи? У самој Америци данас има преко стотину хиљада Срба! Све је то за Српство пропаало, а овамо нас туђица све јаче тијесни и притиште.

Ево лијепе теме за размисање онима, који мисле, да за Србе нема бољег и пречега рада и посла, већ да се међу собом гласе, тару и кољу.

(Спасен Црногорац) Приликом страшног бродолома исељеничког пароброда „Сирио“, која се догодило поред шпаволске обале, међу путницима била су и два Црногорца. Министарство иностраних дјела распитало се о тим нашим поданицима преко талијанског генералног консулата у Картагени и сазнало је, да је један од њих спасен, а за другог да се до сада још ништа није дознало. Из доста нечитких имена у депеша, а према извјештају обласне управе у Нишкињу, изгледа да се зову Мујо Головић и Милош Шурбатовић, од којих је први спасен.

(Долазили на Цетиње) У четвртак су дошли на Цетиње тридесет учитеља и учитељица из Чешке. Гости су одјели у Великој Гостиници, па су се, пошто су разгледали нашу пријестоницу и њене знаменитости, вратили истог дана преко Котора у своју отаџбину.

(Оправка Зетског Дома) Министарство финансија предузело је исправку цијелог Зетског Дома. Све ће просторије бити направљене и врло лијепо удешене за потребе, којима служе.

(Пала кипа) Ноћас је на Цетињу и околни пала мала кипа, која је мало прохладила закарени ваздух и покупила прапину, освјештавши ујење, којима је обилнија кипа од велике потребе.

Телеграми Бечког Кор. Бироа

БИОГРАД, 23. јула. — Скупштинске су сједнице закључене Краљевим указом.

РЕВАЛ, 23. јула. — Торпедњача бр. 106 није пристала да прати крстарицу „Памјат Азова“ ради угушења побуне Посаде с осталих лађа сапле су на копно и побјегле у шуму. Посада на крстарицама „Посијешни“ и „Абрек“ угасила је ватру и пустила да уђе вода у њих.

ПЕТРОГРАД, 23. јула. — Изгледа да нијесу основани гласови о штрајку на жељезницама. Послије подне је владао мир. 66 000 радника отпочели су штрајковати у московским фабрикама. На жељезничкој станици за пругу Москву и Каван бачена је бомба.

КАРТАГЕНА, 24. јула. — Лађа „Сирио“, која припада талијанском удружењу, а која је пловила

Све воћем треба прије једе добро опрати, јер се на виђу нахвата разна нечи стоћа, која, ако се не опере, унесе се, па и ако се већ ољушти. То нарочито вриједи за оно воће, које се не ољушти: грожђе, јагоде и др.

Воће може да се произведе и тровање, као и плавим камењем на грожђу, којим је пао при прекању лозе.

Сјем тога, многе заразне болести прелазе са воћем, ако их је дохватило лице, које болује од какве заразе.

Зато, поред доброг прања, треба свако воће (крушку, јабуку, шљиву, јајсију) ољуштити прије употреба.

Зрело и свјеже воће често може да послужи за краће вријеме и мјесто воде, кад је гдје вода загријена.

Према свему досад изложеноме види се: да је воће врло добра храна; да потпomaже варењу и да се код нас производи у великој количини. Кад се, дакле, свито има у обзир, као и то, да код нас може више и боље да се виће гаји, онда не би требало ни једна кућа, ниједно чељаде да пропусти ниједан дан и ниједан објед а да не узме по мало воћа.

Воће треба и може да код свију замијени чашу пива. А тиме се постиже: што се стално узима добра храна а нарочито за дјецу, што се мање прави а и пије алкохолног пића — тог великог друштвеног отрова.

А и са економне стране наш свијет би ту добио. Он тада не би увозио много вина што га материјално и тјелено управљајује „Српски Архив за цијелокупно лекарство“.

од Барселоне и на којој је било 700 исељеника потонула је бљазу рта Палос. Број утопљених износи 300 80 је рањених. Узрок је катастрофи непажња капетана, који се одмах убио. До сад је спасено 127 путника.

СОФИЈА, 24. јула. — У Станимаки је било изгреда против Грка. Разрушене су двије грчке цркве и двије школе. Још нема извјештаја о даљим догађајима.

БЕЧ, 25. јула. — Књаз Петар приспио је са Цетиња.

ПЕТРОГРАД, 25. јула. — Из Бјелостока јављају, да је тамо у кући неког Јеврејина провађено стовариште оружја. Ухапшено је девет Јевреја и Јеврејкиња.

ПЕТРОГРАД, 26. јула. — У парози је све мирно. Трговине су отворене, у једном дијелу фабрика пролажен је рад, четири листа изашла су данас. Јуче је ухапшено 200 подстрекача на штрајк. 15 000 радника у фабрици барута штрајкују.

МОСКВА, 26. јула. — Штрајк се шири. Листови не излазе. Мир није поремећен.

МАДРИД, 26. јула. — Званично се оповргава вијест о самоубијству капетана пароброда, који је потонуо код рта Палос. Било је жртана 385, највише жена и дјеце. Влада је дала помоћ за пострадале. Поведева је истрага. Међу спасенима налазе се и два Црногорца.

ПЕТРОГРАД, 27. јула. — Министар трговине изјавио је, да је послједњи штрајк са свим пропао.

ПЕТРОГРАД, 27. јула. — У Москви још није отпочео штрајк ни у једном индустријском предграђу. „Новоје Време“ јавља, да „Правителственик“ оповргава, да ће Велики Књаз Никола Николајевић бити наменован за команданта цијелокупне руске војске.

СОФИЈА, 28. јула. — Наставља се покрет против Грка. У Пловдиву су објављени плакати, на којима се забрањује говорити грчки. У Јамболи био је данас митинг. Манифестанти су пред очима војске, која је интервенисала, уништили многе грчке радње и једну фабрику.

ВАРНА, 28. јула. — Народ је намерава кмета да потпише одлуку, којом се укључују из службе сви чиновници грчке народности. Бугарског љкара Николова ранили су тешко Грци из освете.

МОСКВА, 28. јула. — Штрајк је са свим престао.

ПЕТРОГРАД, 28. јула. — Нестало је и послједњих знакова штрајка. Изашла су три листа.

ТУЛОН, 28. јула. — Флота францука напуштају се у Брест, дотаћи ће и Тинжер.

ЦАРИГРАД, 29. јула. — Јуче није било селам ика, јер је султан болесан. Говори се, да ће морати извршити операцију, или да је већ извршио. То је ондје произвело највећу сензацију. — Битољски грчки митрополит наменован је за члана св. Синода, због чега ће морати двије и по године боравити у Цариграду. — Поред војничког љкара Хусеин ефендије, који је убијен близу црног реке гран-оце, убијена су и четири војника. (Ово је у основи измишљено Ур)

ПЕТРОГРАД, 29. јула. — Књаз Василевски наменован је за начелника полицијске. Извољ кн. брат министар ин. дјела, наменован је за прекурора св. Синода, а Филозофов за министра трговине и индустрије.

Позив на претплату.

Многим нашим г. г. претплатницима истекла је претплата 1. јула тек. год., зато се исти позивају, да изволе обновити претплату, како не би било прекидања у шиљању листа. Наш лист шиљаћемо само онима, који претходно пошаљу претплату.

Цијена је листу досадашња.

Цетиње, 10. јуна 1906.

Администрација
„ГЛАСА ЦРНОГОРЦА“.

Стечај.

Књ. Министарству Финансија и Грађевина потребан је један виши контрактурални чиновник.

Кандидат треба да има финансијску спрему, да је показао нарочито практичну способност у царинској и пореској служби и да зна добро српски језик.

Ко жели заузети ово мјесто нека најдаље до 1. Августа т. г. по с. к., поднесе овом Министарству своју понуду са условима, које поставља, увјерења о својој теоријској и практичној спреми и нека означи најкраће вријеме у ком би могао дужност примити.

Ако примљени кандидат буде чиновник активни или у пензији које стране државе, Министарство ће тражити дозволу од дотичне Владе.

Цетиње, 8. Јуна 1906. г.

У Број 1202—1—627.

Из канцеларије
Књ. Министарства Финансија и
Грађевина.

Управи централног каменог завода у Подгорици потребно је 500 (пет стотина) метара дрва за огрјев својих одјељења у течају ове и 1907. године.

Ради набавке горње количине дрва, држаће се јавна лицитација у канцеларији управе централног каменог завода на дан 27. јула ове године у 8 сати прије подне и 3 послје подне.

Позивају се сви они, који желе лицитирати, да се означеног дана пријаве, а услови уговора могу се дознати у управној канцеларији сваког дана.

Број 224. из канцеларије управе централног каменог завода. У Подгорици, 27. јуна, 1906. године.

(Зван.) 3—3

Позив на упис

Позивају се г. г. акционери Црногорске Банке да изволе подложити одмах на благајни банчиној прву уплату од кр. 20 по акцији.

Остатак се има према члану 8 правила банчаних уклађивати у мјесечним обрцима од 5% или по кр. 10 до подпуне исплате.

Цетиње, 22. Јула, 1906.

УПРАВА
ЦРНОГОРСКЕ БАНКЕ

2—3

Стечај

К. Ц. Државној Гимназији на Цетињу у школској години 1906—7 потребна су четири наставника и то:

Један специјалист за класичну филологију уз српски језик и књижевност;

Један наставник за природне науке уз математику и физику;

Један катихета за вјеронауку;

Један наставник за пјевање и музику, који познаје добро и црквено осмогласно појање.

Првијенство ће имати они, који су положили професорски испит и с добријем успјехом радили у којој гимназији.

Ко жели заузети једно од поменутијех мјеста, нека се са својим погодбама и потребнијем документима обрати потписаном најдаље до 15. августа ове године.

Бр. 1336.

Цетиње, 1. јула 1906.

МИНИСТАРСТВО ПРОСВИЈЕ

ЦРКВЕНИЈЕХ ПОСЛОВА.

(Зван.) 5—6

Објава.

На основу ријешења Књ. Министарског Савјета, од 4. овога мјесеца, све државне *стипендије* даваће се од сада *по конкурсу*.

За 1906./7. школску годину даваће се *првијенством* стипендије аз факултете:

философски, технички, теолошки, правнички, лекарски и ветеринарски;

за више и ниже агрономске, шумарске и трговачке школе; и

за учитељске школе.

Компетенти уз *примјерно владање* морају имати *одличан* или *најмање врло добар* општи успјех.

Првијенство имају они *редовни* студенти, који су већ на каквом факултету, или другој којој вишој стручној школи, која је у рангу факултета; а при једнаким условима — *сиромашнији* и старији по школ. класи.

Компетенти имају такође — с осталим документима — приложити молбу лекарско увјерење о своме здрављу и имовном стању, и то најдаље *до првога септембра ове године*.

За досадашње пак стипендије (књиже) важи објава потписаног Министарства од 1. марта ове године број 368.

Број 1541.

Цетиње, 7. јулија 1906. год.

МИНИСТАРСТВО ПРОСВИЈЕ

ЦРКВЕНИЈЕХ ПОСЛОВА.

(Зван.) 4—7.

Школска објава

Поправни испити дозвољавају се једино онцијем ученицама Цетињске Гимназије, који имају из ма ког обавезног предмета *само једну слабу биљешку*, сагласно § 46. и др. Закона о устројству гимназија у Књажевици Црној Гори.

Горње се и овим путем саопштава свијема оним ђацима и виховијем родитељима — односно старатељима — којих се тиче, ради знања и управљања, почем се неки и поред наведенијех законскијех прописа обраћају за то овоме Министарству.

Број 1750.

Цетиње, 28. јула 1906. год.

МИНИСТАРСТВО ПРОСВИЈЕ

ЦРКВЕНИЈЕХ ПОСЛОВА.

(Зван.) 1—4

Објава

Према наређењу г. Министра Финансија и Грађевина од 14 т. м. Бр. 1441—1—763, у недељу 30. т. м., од 9—12 часова прије подне, у канцеларији управе државне штампарије држаће се лицитација за препродају свију државних издања, као на пр: школских уџбеника, закона, других државних издања и уопште свију књига, које ће се штампати у државној штампарији.

Продаја горепомнутих државних издања уступиће се оном који даде најповољније услове, а ове одобри г. Министар; а уговор ће бити закључен само на једну годину дана (од 1. августа т. г. до 1. августа 1907. год.).

Подробнији податци о условима могу се видјети у управи штампарије на дан саме лицитације, а такође и сваког дана прије исте.

Број 1441 1—763. Из канцеларије Министарства Финансија и Грађевина. Одјељење државне штампарије. На Цетињу, 14. јула 1906. г. 2—2

Службени огласи

О Г Л А С.

На основу наредбе Књ. Обласног Суда у Никшићу од 1 јуна ове године, ка броју 211 ех 1906—V—1904—104 а ушљед пресуде Књ. Великог Суда, од 22. марта ове године број 132 ех 1904—V—1905—30.

Износи се на јавну продају доље описана непокретност Тома и Ике Касома из Драгове Луке, која је процијењена кр. 820. Продаја ће се извршити у канцеларији капетанског суда у Никшићу.

За продају одређују се три рока, 16. августа, 16. септембра и 16. октобра ове 1906. год. у 6 сати послје подна.

На првом року непокретност се неће уступити испод процијењене вриједности, као ни на другом, а на трећем хоће и ниже, али не испод $\frac{2}{3}$ процијењене вриједности.

Сваки лиценат дужан је положити јемство 10% од процијењене вриједности.

Позивају се сви они, који на непокретност имају какво реално право, дужникови повјериоци и они, који имају право прече купње, да се пријаве суду прије прве продаје.

Опис непокретности:

Рада $4\frac{1}{4}$ у Пријеви: граничи од сјевера земљом Горњина Завишина, од југа Луке Маркова, од истока Тозице Шулова, а од запада путем

Ка броју 455 ех 1906—46—1905

У Никшићу 12. јула, 1906.

Капетански Суд

Кап. Бошко Ђ. Мијушковић

Зван. Р. 194, 1,1

Приватни огласи

Натјечај.

Народној Штедионици на Цетињу потребан је

Књиговођа.

Компетенти треба да су вични двојном књиговодству, закључку

књига и свим банкарским пословима. Осим тога кореспонденцији на српском и једном од страних језика.

Првенство имају они који су већ били у каквом новчаном заводу.

Понуде са документима као и услове треба послати најдаље до 15. Августа о. г.

Народна штедионица.

Р. 57., број 326 4,4.

Јован Милошевић — Трст

комисионарски посао. трговина на велико у колонијалној роби, дрогарији, јужним воћем и т. д.

Имаде везе са највећим свестраним увозним и извозним пијацама: Све врсте земаљских производа као орахе, вуну, кожу, звијерну, разно медицинално коријење, лишће, бобе, и цвијет купује за свој властити рачун и прима у комисију — постигава најбоље цијене, кулантна послуга, провизиона стопа умјерена.

П. п.

Бр. 86.

19—26

Ко хоће,

да ми продаде употребљаваних (жигосаних) марака црногорских старих и нових, нека ми то саопшти дописном картом.

Prof. Dr. Artur Gavazzi
Sušak (Fiume) u Hrvatskoj.
Р. 25, бр. 348, 1,3

Зубни љекар

Др. Е. Березина

лијечи, плембира, чисти и мијења зубе. Моли за посјету.

Цетиње. Катунска улица број 163.
Р. 20, број 351, 1,3

ЗАХВАЛА.

Потписати нађох се побуђен, те ми остаје у дужност изјавити, мојој браћи кумовима и пријатељима, који су данас у Америци на радњи, а то њих 23 друга, те се мене сјетише, који сам без ноге сакат и послаше ми круна 210 и 48 хел., да купим коња, а то су: Петар Вранић кр. 50, Божо Пантовић, Тоша Радовић, Обрен Балаодић, Милош Крунић, Радован Радовић, Милан Вранић, Глигор Ђаласан, Обрен Алексић и Ђорђен Алексић по 10 круна; Божо Кокановић, Дамјан Лучић Каро Кунџић, Митар Бабић, Живко Ушћумлић, Живко Верговић, Сава Гаговић, Мирко Бојат и Антоније Јоџић по 5 круна; Сава Јоџић, Тодор Копривица и Јагош Раговић по 2 круне и 50 хел.; Милосав Јововић 3 кр. и 70 хел.

Нека је поменутих велика хвала и молим Свемогућега, за њихов вапредак у сваком свом послу.

Црквице, 26. Јула 1906.

Р. 156, број 352, 1,1 Лука Вранић.

Ушљед смрти нашег незабрљеног оца односно ђеда

ВАСА САВИЋЕВА ФИЛИПОВИЋА

који 12. јула ове године испусти своју племениту душу послје дугог и тешког боловања, остајемо благодарни нашијема пријатељима, грађанству никшићском и нашој браћи Добљанима, који на глас његове смрти похиташе и до вјечне га куће испраташе.

Особита хвала г. свештенику Ђорђи Милановићу, који милог нам покојника по православној обреду опоја, до вјечне куће испрати и с њим се дивним говором опрости.

Хвала учитељу г. Перу Костићу с ђацима.

Још једном вјечита хвала свијема, који нам лично или писмено своје саучешће изјавише.

Никшић, 15. јула 1906.

У име своје и ожаљковане породице

Шпиро В. Филиповић.

Р. 106. бр. 349, 1,1